

ÇOCUK KLASİKLERİ

Kısaltılmış Metin

Çeviri Simgö Konu

PİNOKYO

CARLO COLLODI

MUNDI

CARLO COLLODI
PINOKYO

Mundi Çocuk

Pinokyo, Carlo Collodi

İtalyanca aslından uyarlayan: Simge Konu

Le avventure di Pinocchio

Bu çeviride kaynak alınan baskı: *Le Avventure di Pinocchio: Storia di un burattino*.
Bemporad, 1902.

© 2023, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Ekim 2023, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Sevinç Sanem Erzurumlu

Düzeltili: Ebru Aydın

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak tasarımı: Faruk Yalçın / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: BPC Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Cevizlik Mah. Hüsreviye Sok. Erşen İş Hanı No: 15 Kat: 3-38

Bakırköy, İstanbul

Sertifika No: 48745

ISBN 978-625-6377-58-5

MUNDİ KİTAP

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

mundikitap.com

bilgi@mundikitap.com

Mundi Kitap, Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

Sertifika No: 43514

CARLO COLLODI PİNOKYO

İtalyanca aslından uyarlayan
Simge Konu

CARLO COLLODI, 1826'da Floransa'da doğdu. Asıl adı Carlo Lorenzini'dir. İlahiyat okudu, çeşitli dergi ve gazetelerde yazılar yazdı. 1848'de mizah gazetesi // *Lampione*'yi çıkardı. 1861'de İtalya Krallığı kurulunca gazeteciliği bırakarak çocuklar için yazmaya başladı. Collodi, bütün yapıtlarında çocuk kahramanlarını gerçekçi biçimde yansıttı. 1881'de yazdığı maceralarıyla bütün dünya çocuklarını eğlendiren *Pinokyo*, dünyanın en ünlü kukla karakteridir. 1890'da Floransa'da öldü.

SİMGE KONU, İstanbul'da doğdu. Çocukken hayallerini ressam olmak süslerken, İngilizce öğrenmeye başlamasıyla yabancı dile yöneldi. Yeni hayalinin peşinden giderek lisans öğrenimini Hacettepe Üniversitesi İngilizce Mütercim Tercümanlık Bölümü'nde tamamladı. Mezuniyetinin ardından çevirinin pek çok alanında yazılı ve sözlü çevirmen olarak çalıştı. Zamanla koşullar onu gönlünde yatan kitap çevirmenliğine yöneltti. Bugüne kadar pek çok kitabın çevirmenliğini ve çeviri editörlüğünü üstlendi. Sıkı bir çocuk kitabı ve edebiyatı okuru olan çevirmen halen İstanbul Üniversitesi İtalyan Dili ve Edebiyatı'nda çeviri çocuk edebiyatı alanında yüksek lisans çalışmasına devam ediyor, "büyükler" in dünyasından ne zaman sıklısa, kendini çocuk kitaplarının sayfaları arasında buluyor.

ÇEVİRMENİN SUNUŞU

“*Pinokyo*” dediğimizde hangi kitaptan ve karakterden bahsettiğimizi bilmeyen yoktur, hatta *Pinokyo* artık bir kitap karakteri olmaktan neredeyse çıkmış, bazı ifadelerle günlük dilimize bile yerleşmiştir.

Pinokyo'nun Maceraları asıl adı Carlo Lorenzini olan ancak Carlo Collodi adıyla tanıdığımız yazarının şüphesiz en bilinen ve okunan kitabıdır, hatta rivayet odur ki dünyanın en çok çevrilen kitaplarından biridir.

İlk basımının üzerinden tam yüz kırk yıl geçmiş olsa da –Collodi kitabı ilk kez 1881 yılında tefrika etmeye başlamış, 1883'te bitirmiştir– *Pinokyo* hâlâ okunmayı sürdürüyor, sanırız dünya döndükçe *Pinokyo*'nun okunmaya devam edeceğini söylersek abartmış olmayız. *Pinokyo*'nun dünyanın her yerinde, her devirde okunmasını sağlayanların başında çeviri ve çevirmenler gelmektedir elbette. Dünya çocuk klasikleri bugüne kadar çeviri edebiyatlarda kendilerine yer edinmiştir, bu sayede çocuklar her devirde klasiklerle tanışmış, klasikler sonraki kuşaklara ulaşmaya, onları etkilemeye devam etmiştir.

Çevirmen olarak *Pinokyo*'yu çevirme sürecime gelince, burada bilhassa çeviribilimci Hans J. Vermeer'in adını anmadan geçemeyeceğim. Kendisine ait olan *Skopos* kuramının bu çalışmam boyunca bana hep yol gösterdiğini, vermem gereken pek çok çeviri kararında yanımda durduğunu ifade etmek isterim. 1883 tarihli özgün metni tarafıma iletilen çerçeveye ve amaca uygun olarak çevirdim, metni hedef okura ve sayfa aralığına göre uyarladığımı söylemek yanlış olmayacaktır. Tabii uyarlama sınırları sivilikleşmeye elverişli bir çeviri türü olduğundan çevirmen kararlarımda belirleyici olan başlıca unsurun bana çizilen çerçeve ve okur yaş grubu olduğunu belirtmem gerekir. Bu etmenleri göz önünde bulundurarak özgün metni olabilecek en iyi şekilde dilimize aktarmaya çalıştım.

Pinokyo'yla ilk kez tanışacak okurların çocuk edebiyatının bu ele avuca sığmaz, başına buyruk karakterini seveceklerini umuyorum. Kendi çocukluğunu yanına alıp kitabı tekrar okuyacak olanlara da bir sır vereyim: *Pinokyo* –tıpkı benim elimden tuttuğu gibi– sizin de elinizden tutup bir an olsun hız kesmeyen bu metnin sonuna kadar sizinle birlikte koşturmaya çoktan hazır. Hadi bekletmeyin onu.

Simge Konu
İstanbul, 2023

1. BÖLÜM

Evvel zaman içinde kalbur saman içinde...

“Bir kral varmış,” diyecek küçük okurlarım.

Hayır çocuklar, bilemediniz. Evvel zaman içinde kalbur saman içinde bir odun parçası varmış.

Öyle şatafatlı bir odun parçası değilmiş ha! Kışın odaları ısıtmak için sobalara, ateşi tutuşturmak için şöminelere atılan kalın, sağlam kütükler olur ya, işte bu odun parçası da öyle sıradan bir odunmuş. Nasıl olduğu bilinmez, bu odun parçası günlerden bir gün kendini yaşlı bir marangozun atölyesinde bulmuş. Bu yaşlı marangozun asıl adı Antonio Usta imiş ama burununun ucu olgun bir kiraz gibi hep parlak ve kırmızı olduğundan herkes Kiraz Usta dermiş ona.

Kiraz Usta odun parçasını görür görmez içi sevinçle dolmuş, ellerini mutlulukla ovuştururmuş çünkü odunu sehpasının ayaklarından biri yapacaktı. Kabuk ile pürüzlü yüzeyi çıkarmak için almış eline

keskin baltayı. Daha baltayı indiremeden kolu havada kalakalmış çünkü minicik bir sesin yalvardığını duymuş sanki. “Çok sert vurma bana!” diyormuş bu ses. Bizim yaşlı Kiraz Usta’nın nasıl donakaldığını gözünüzde canlandırırsanıza!

Küçücük, minicik sesin nereden çıkmış olabileceğini anlamak için korku dolu gözlerini odada gezdirmiş ama kimsecikler yokmuş ki! Hatta sokağı kolaçan etmek için marangozhanenin kapısını bile açmış ama yine kimseleri görememiş. Öyleyse nasıl oluyor muş bu?

Herhalde ona öyle geldiğini düşünen marangoz, kafasındaki peruğu kaşıyarak tekrar işe koyulmuş.

Baltayı tekrar eline alıp odun parçasına en heybetli darbesini indirmiş. “Ay, ay! Canımı yaktın!” diye haykırmış aynı küçücük ses acıyla. Bu sefer Kiraz Usta korkudan kaskatı kesilmiş. Gözleri korkuyla yuvalarından fırlamış, açık ağzından uzayan dili neredeyse çenesine degecekmiş. Bir dili olduğunu hatırladıktan sonra korkudan titrerken türlü düşünceler geçmiş aklından. En son aklına, içine birinin gizlenmiş olabileceği gelince oduncuğu iki eliyle tutup duvara hiç acımadan vurmaya başlamış. İki dakika beklemiş, ses yok; beş dakika beklemiş, ses yok; on dakika beklemiş, yine ses yok!

Bir ses duyduğunu hayal ettiğine emin olarak yine işe koyulmuş. Zavallı marangoz çok korktuğundan cesaretini toplamak için bir şarkı mırıldanmaya çalışmış. Odun parçasını rendelemek ve cilalamak için rendeyi eline aldığı anda aynı minik sesin gülerek, “Kes şunu! Her yerim gıdıklanıyor!” dediğini duymuş. Bu sefer zavallı Kiraz Usta sanki yıldırım çarpmış gibi yere düşüvermiş. Gözlerini tekrar açtığı anda kendini yerde otururken bulmuş. Yüzünün hatları değişmiş sanki, hatta neredeyse hep kırmızı olan burnunun ucu bile yaşadığı büyük korkudan dolayı masmavi olmuş.

2. BÖLÜM

Tam o sırada kapı çalmış. “İçeri girin,” demiş marangoz, ayağa kalkacak hali olmadığından. Bu sözün üzerine kapı açılmış ve marangozhaneye ufak tefek, yaşlı bir adam girmiş neşeyle. Geppetto’ymuş yaşlı adamın adı ama mahallenin çocukları kafasına taktığı mısır sarısı peruk yüzünden ona Mısır Kafa dermiş. Kolay öfkelenen Geppetto’ya Mısır Kafa diyenin vay haline! Sinirden köpüren adamı kimse sakinleştiremezmiş.

“İyi günler Antonio Usta,” demiş Geppetto, “yerde ne yapıyorsunuz böyle?”

“Karıncalara okuma yazma öğretiyorum.”

“O zaman iyi şanslar size!”

“Sizi buraya getiren nedir Geppetto Usta?”

“Bacaklarım. Sizden bir ricam olacaktı Antonio Usta.”

“Buyurun karşınızdayım, size yardıma hazırım,”

diye yanıtlamış marangoz, dizlerinin üzerine doğru-
larak.

“Bu sabah aklıma bir fikir geldi. Kendime hari-
ka, ahşap bir kukla yapmayı düşündüm. Ama dans
edebilecek, kılıç kullanabilecek, parende atabilecek
harika bir kukla olmalı. Niyetim bu kuklayla dünyayı
gezip ekmeđimi kazanmak. Siz ne düşünürsünüz?”

“Aferin sana Mısır Kafa!” diye haykırmış kimsenin
nereden geldiğini bilemediđi o aynı, minicik ses.

Kendisine Mısır Kafa denildiğini duyan Geppetto
Usta biber gibi kıpkırmızı kesilmiş, marangoza döne-
rek neden onunla dalga geçtiđini sormuş. Marangoz
şaşkınlıkla kendini savunurken ikisinin de öfkesinin
her geçen dakika artmasıyla sözler yerini yumrukla-
ra, saç saça baş başa bir kavgaya bırakmış. Kavganın
sonunda Geppetto'nun sarı peruğu Antonio Usta'nın
elinde, marangozun kırmızı renkli peruğu ise Geppet-
to'nun ağzındaymış. Sonra barışıp peruklarını birbir-
lerinin kafalarına yerleştiren iki yaşlı adam, el sıkışıp
ömürlerinin sonuna kadar iyi birer arkadaş olacakla-
rına söz vermişler.

“Sadede gelelim Geppetto Usta,” demiş Kiraz
Usta barışmalarının bir simgesi olarak, “benden rica-
nız neydi?”

Marangoz Geppetto, bir gün eski ve büyülü bir ağaçtan kukla yapar. Adını Pinokyo koyduğu bu oyuncak, çok yaramaz ama bir o kadar da saf ve meraklı bir çocuğa dönüşür. Macera dolu bu masalda Pinokyo, başına bir sürü bela açsa da kendisini ve dünyayı keşfeder.

Carlo Collodi'nin yıllara meydan okuyan klasiği *Pinokyo*, çocukluk ve yetişkinlik arasındaki hassas sınırdan dolaşırken sevgi, sadakat ve dürüstlüğün önemini vurguluyor.

MUNDI

roman

8 yaş ve üzeri

 mundikitap.com

f | @ | % mundikitap

ISBN 978-625-6377-58-5

9 786256 377585